

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte: Timofti Vladimir,
judecători: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de inculpatul Șișchin Evghenii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Șișchin Evghenii XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.01.2018 – 26.04.2018;

Instanța de apel: 17.05.2018 – 18.09.2018;

Instanța de recurs: 21.05.2019 – 10.07.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26 aprilie 2018, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, Șișchin Evghenii a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe o perioadă de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 5 ani.

Șișchin Evghenii a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute în art. 219 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe o perioadă de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 84 din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități legate de gestionarea drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 (cinci) ani dacă, în termenul de probă, inculpatul Șișchin Evghenii nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

A respins cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul lui Șișchin Evghenii în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea raportului de expertiză chimică nr. 34/12/l-R-6463 din 06.12.2017 în mărime de 1680 lei. Toate aceste cheltuieli judiciare fiind trecute în contul statului, potrivit prevederilor art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Șișchin Evghenii, începând cu o perioadă de timp nestabilă de organul de urmărire penală, urmărind scopul păstrării ilegale a analogilor drogurilor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului său, a păstrat în domiciliul său pe adresa E. Coca 17, ap.35, municipiul Chișinău, substanță stupefiantă în cantitate de 0,37 gr, până la data de 24.10.2017 orele 17:00, până când de către colaboratorii de poliție al IP Buiucani, mun. Chișinău, a fost efectuată percheziție și au fost ridicate masă vegetală uscată și mărunțită de culoare verde (0,26 gr), fragmente de butelii din polimer și folii din staniol cu depuneri de culoare cafenie-închisă (0,11 gr).

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/1 -R-6463 din 06.12.2017, s-a stabilit că în masa vegetală uscată și mărunțită de culoare verde (0,26 g), cât și depunerile de culoare cafenie-închis (0,11g), depistate pe fragmentele de butelii din polimer și foliile din staniol ridicate de la domiciliul lui Șișchin Evghenii, s-a depistat cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, (methyl 2-(1-(5-fluoropentyl)-1H-indazol-3-carboxamino)-3,3-dimethylbutanoate), care în Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 5 octombrie 2004 „Cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului”, nu este inclus.

Conform scrisorii parvenite de la IMSP Dispensarul Republican de Narcologie nr. 01 -12/632 din 18.04.2017 înregistrată în cancelaria CTCEJ al IGP al MAI la 20.04.2017 cu nr. 569, substanța MDMB(N)-2201 este analog al substanței AB- PINACA- CHM, care e inclusă în Tabelul I. Substanțe stupefiante și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”, Lista nr.2. Substanțe psihotrope, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1088 din 05.10.2004.

Conform pct. 193 a Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, „Cu privire la Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, AB-PINACA-CHM de la 0,25 gr., constituie proporții deosebit de mari.

Tot el, la data de 24 octombrie 2017, aflându-se în apartamentul său cu nr.35 situat pe str. Eugen Coca, 17 din mun. Chișinău, urmărind scopul organizării speluncilor pentru consumul substanțelor psihotrope, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, știind cu certitudine că Călăraș Artur,

Profor Vasile și Vasileva Irina consumă droguri, i-a pus la dispoziție în calitate de local pentru consumul substanțelor psihotrope, apartamentul său, situat pe strada menționată, unde consumau substanța MDMA(N)-2201, care constituie analog al substanței AB- PINACA-CHM, ce constituie o substanță stupefiantă, când au fost depistate și ridicate de către colaboratorii de poliție în cadrul efectuării acțiunilor de urmărire penală în cadrul cauzei penale nr. 2017031319.”

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul Șișchin Evghenii a comis infracțiunile prevăzute de art. 217 alin. (4) Cod penal - păstrarea analogilor drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare, și art. 219 alin. (1) Cod penal - organizarea ori întreținerea speluncilor pentru consumul drogurilor sau etnobotanicelor adică, organizarea speluncilor pentru consumul drogurilor, cu punerea la dispoziție a localurilor în aceste scopuri.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău (oficiul Buiucani) Belîi G., prin care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26 aprilie 2018, pronunțată în cauza penală de învinuire a lui Șișchin Evghenii în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) și art. 219 alin. (1) din Codul penal. A rejudeca cauza penală conform ordinii stabilite pentru prima instanța, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care: lui Șișchin Evghenii recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) din Codul penal, să-i fie numită pedeapsa 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate legată de gestionarea substanțelor narcotice și a medicamentelor pe un termen de 5 ani; - lui Șișchin Evghenii recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 219 alin. (1) din Codul penal, să-i fie numită pedeapsa 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) din Codul penal lui Șișchin Evghenii pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, de stabilit definitiv pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate legată de gestionarea substanțelor narcotice și a medicamentelor pe un termen de 5 ani. De încasat din contul inculpatului Șișchin Evghenii în beneficiul statutului a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea expertizei nr.34/12/1 -R-6463 din 06.12.2017, în suma de 1680 lei, invocând următoarele argumente:

- pedeapsa aplicată inculpatului Șișchin E. de către instanța de judecată este prea ușoară, datorită pericolului social sporit al infracțiunii săvârșite de către inculpat, însă instanța nu a ținut cont de scopul pedepsei. Suspendarea condiționată a executării pedepsei, va duce la încurajarea pe viitor a săvârșirii infracțiunilor similare și de către alte persoane. Pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării ei, numai îl va favoriza pe inculpat să săvârșască pe viitor acțiuni similare, iar de către alte persoane va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua

încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție. Șișchin Evghenii anterior de trei ori a fost condamnat, fiindu-i stabilite pedepsele cu închisoare, însă el nu a făcut concluzii necesare, nu a schimbat comportamentul său și continuă să admită acțiuni prejudiciabile. Șișchin Evghenii până la moment a săvârșit în total 13 infracțiuni din care în 7 cazuri procese penale au fost încetate în legătură cu împăcarea părților. Astfel, acuzarea consideră că pedeapsa stabilită inculpatului, este neîntemeiată și individualizată contrar prevederilor art. 61 Cod penal, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și din partea altor persoane;

- instanța de judecată neîntemeiat a dispus trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului. În cadrul examinării acestei cauze penale nu au fost stabilite careva motive care ar concluziona că nu este rațional de a încasa cheltuielile judiciare de la condamnat. Astfel, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit, că Șișchin E. este celibatar, locuiește singur și nu are persoane la întreținere, de aceea achitarea cheltuielilor judiciare de către condamnat în sumă de 1680 lei nu va influența substanțial asupra situației materiale a acestuia. Așadar, legea procesual-penală stabilește cazuri concrete când condamnatul poate fi eliberat de plata cheltuielilor judiciare, însă instanța de judecată nu a luat în considerație prevederile legale și absolut neîntemeiat s-a expus asupra soartei cheltuielilor judiciare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018 a fost admis apelul declarat de procurorul în Procuratura municipiului Chișinău (oficiul Buiucani) Belii Grigorie, casată sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26 aprilie 2018, parțial, în partea aplicării prevederilor articolului 90 Cod penal și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, în partea respectivă:

Șișchin Evghenii recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele 217 alin. (4) și 219 alin. (1) Cod penal și, prin aplicarea prevederilor articolului 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa:

- în baza articolului 217 alin. (4) Cod penal cu închisoare la 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul circulației legale a drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 5 (cinci) ani;

- în baza articolului 219 alin. (1) Cod penal cu închisoare la 2 (doi) ani;

În conformitate cu prevederile articolului 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, se pedepsește definitiv cu închisoare la 3 (trei) ani în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul circulației legale a drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora pe un termen de 5 (cinci) ani.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că faptele săvârșite de inculpat sunt calificate corect conform semnelor componentelor infracțiuni prevăzute de: articolul 217 alin. (4) Cod penal: păstrarea analogilor

drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare; - articolul 219 alin. (1) Cod penal: organizarea ori întreținerea speluncilor pentru consumul drogurilor sau etnobotanicilor adică, organizarea speluncilor pentru consumul drogurilor, cu punerea la dispoziție a localurilor în aceste scopuri.

Cu privire la motivele invocate în apel, ce vizează pedeapsa aplicată inculpatului Șișchin E., s-a constatat că la soluționarea chestiunii respective, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75 și 90 Cod penal, astfel pedeapsa aplicată inculpatului nu este în limitele legii.

În speță nu s-au constatat circumstanțe ce justifică suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicate inculpatului Șișchin E..

Lecturând și analizând sentința, instanța de apel a stabilit că prima instanță n-a motivat soluția privind suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului Șișchin E., astfel încât partea descriptivă nu cuprinde considerente temeinice și legale privind aplicarea articolului 90 Cod penal.

Prin urmare, soluția dată de prima instanță, în partea pedepsei, privind aplicarea prevederilor articolului 90 Cod penal, este lovită de nulitate absolută.

Instanța de apel a menționat că, inculpatul anterior a fost judecat, are antecedente penale stinse, infracțiunile comise, în conformitate cu prevederile articolului 16 alin. (3) și (4) Cod penal, fac parte din categoria celor mai puțin grave și grave.

Concomitent, s-a evidențiat că de către prima instanță cauza s-a judecat în procedura prevăzută de articolul 364/1 Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, astfel fiind aplicabile prevederile din alin. (8), potrivit cărora inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Totodată, instanța de apel a reținut că, în speță este prezent cazul unui concurs de infracțiuni, astfel inculpatul Șișchin E. este declarat vinovat de săvârșirea a două infracțiuni fără să fi fost condamnat pentru vreuna dintre ele, astfel, prima instanță corect a stabilit pedeapsa pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate pentru fiecare infracțiune în parte.

În atare situație, urmează a fi exclusă dispoziția cu privire la aplicarea prevederilor articolului 90 Cod penal, inculpatul considerându-se pedepsit cu închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Cu privire la motivele invocate în apelul procurorului, ce vizează încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 1680 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, suportate de stat la efectuarea raportului de expertiză chimică nr. 34/12/a-R-6463 din 06 decembrie 2017, au fost apreciate de către instanța de apel ca fiind nefondate.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 03 mai 2019, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs ordinar inculpatul Șișchin Evghenii, prin care solicită admiterea recursului, casarea decizie instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea recursului, neinvocând nici un temei de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Instanța de apel neîntemeiat i-a aplicat pedeapsa cu executarea reală.

7. Procurorul prin referința depusă a solicitat declararea inadmisibilității recursului pe motiv, că pedeapsa stabilită de instanța de apel este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute de art. 76 - 77 Cod penal, precum și efectele acestora prevăzute în art. 78 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Dispozițiile art. 422 Cod de procedură penală, prevăd expres că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Din materialele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 18 septembrie 2018, inclusiv în prezența inculpatului Șișchin Evghenii, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 18 septembrie 2018 (f. d. 96 – 98, vol. II), din care rezultă că Șișchin Evghenii a fost înștiințat despre ziua pronunțării deciziei motivate pentru data de 18 octombrie 2018, însă din motive necunoscute nu s-a prezentat.

Potrivit art. 231 alin. (1) Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. Alin. (2) prevede că la calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. Alin. (3) prevede că la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, în speță, termenul de 30 zile se calculează, începând cu 19 octombrie 2019 și se epuizează la 19 noiembrie 2019 (inclusiv), însă recursul ordinar a fost declarat de către inculpatul Șișchin Evghenii, prin intermediul oficiului poștal (f. d. 126, vol. II), la data de 01 aprilie 2019, înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la data de 08 aprilie 2019, cu numărul de intrare 1953 (f. d. 124, vol. II), copia căruia a fost restituită inculpatului pentru înlăturarea neajunsurilor prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 aprilie 2019 (f. d. 122 – 123, vol. II), ulterior inculpatului a mai depus un recurs prin intermediul oficiului poștal la data de 03 mai 2019 (f. d. 130, vol. II).

Din cele expuse supra, instanța de recurs conchide, că recursul ordinar declarat de inculpatul Șișchin Evgheni este depus peste termenul legal de 30 zile, prevăzut în art. 422 Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens, art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art. 422 Cod de procedură penală a ajuns la concluzia inadmisibilității recursului declarat de către inculpatul Șișchin Evghenii, din motiv că este depus peste termen.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Șișchin Evghenii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Șișchin Evghenii XXXXX**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **08 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor